پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۹/۰۱

اثر بخشی آموزش سواد رسانه ای در کاهش وابستگی به رسانه و شبکه های مجازی و ارتقای سلامت روان بین دختران و پسران متوسطه اول

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
اثر بخشی آموزش سواد رسانه ای در کاهش وابستگی به رسانه و شبکه های مجازی و ارتقای سلامت روان بین دختران و پسران متوسطه اول
طراحی
کارآزمایی بالینی دارای گروه کنترل، با گروه های موازی، بدون کورسازی، تصادفی شده، بر روی 60 بیمار. برای تصادفی سازی از فانکشن rand نرم افزار اکسل استفاده خواهد شد.
نحوه و محل انجام مطالعه
مدارس متوسطه اول ناحیه ۲ اهواز. پس از نمونه‌گیری تصادفی و تخصیص کلاس‌ها، پیش‌آزمون اجرا می‌شود. گروه آزمایش ۶ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای آموزش سواد رسانه‌ای دریافت می‌کند. پس‌آزمون بلافاصله و پیگیری دو ماه بعد انجام می‌شود. مطالعه با رعایت اصول اخلاقی و اخذ رضایت آگاهانه اجرا می‌گردد
شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
معیارهای ورود: دانش‌آموزان مقطع توسطه اول، کسب نمره بالاتر از حد مشخص طبق یک پرسشنامه استاندارد وابستگی به رسانه که نشان‌دهنده استفاده غیربهینه یا وابستگی رسانه‌ای، دسترسی داشتن به گوشی هوشمند، تبلت یا رایانه معیار عدم ورود: عدم تمایل به شرکت در پژوهش، شرکت در جلسات روان درمانی دیگر از 3 ماه قبل از پژوهش
گروه‌های مداخله
گروه مداخله: تمام افرادی که مداخله آموزش سواد رسانه ای را دریافت خواهند کرد. بسته آموزشی سواد رسانه‌ای به گروه آزمایش در ۸ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای در طول یک ماه بصورت دو جلسه در هفته ارائه خواهد شد. گروه کنترل: تمام افرادی که هیچ گونه مداخله را دریافت نخواهند کرد.
متغیرهای پیامد اصلی
وابستگی به رسانه و شبکه های مجازی، سلامت روان

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری
اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20260329069017N1**
تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2026-07-16, ۱۴۰۵/۰۴/۲۵**
زمان‌بندی ثبت: **prospective**
آخرین بروز رسانی: **2026-07-16, ۱۴۰۵/۰۴/۲۵**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2026-07-16, ۱۴۰۵/۰۴/۲۵

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
شیرین ولی پور چهارده چریک
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 61 3443 9610
آدرس ایمیل
shyrynwlypwr@gmail.com

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2026-08-01, ۱۴۰۵/۰۵/۱۰
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2026-08-16, ۱۴۰۵/۰۵/۲۵
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
اثر بخشی آموزش سواد رسانه ای در کاهش وابستگی به رسانه و شبکه های مجازی و ارتقای سلامت روان بین دختران و پسران متوسطه اول

عنوان عمومی کارآزمایی
اثربخشی آموزش سواد رسانه‌ای بر سلامت روان و الگوی مصرف رسانه در دانش‌آموزان
هدف اصلی مطالعه
آموزشی/مشاوره‌ای
شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول دانش آموزان دارای دامنه سنی بین ۱۲ تا ۱۵ سال دسترسی داشتن به گوشی هوشمند، تبلت یا رایانه کسب نمره بالاتر از حد مشخص طبق یک پرسشنامه استاندارد وابستگی به رسانه که نشان‌دهنده استفاده غیربهینه یا وابستگی رسانه‌ای
شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
عدم تمایل به شرکت در پژوهش شرکت در جلسات روان درمانی دیگر از 3 ماه قبل از پژوهش
سن
از سن **12 ساله** تا سن **15 ساله**
جنسیت
هر دو

فاز مطالعه
مصداق ندارد
گروه‌های کور شده در مطالعه
اطلاعات موجود نیست
حجم نمونه کل
حجم نمونه پیش‌بینی شده: **60**
تصادفی سازی (نظر محقق)
اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل
توصیف نحوه تصادفی سازی
جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر پایه‌های هفتم، هشتم و نهم مدارس دولتی روزانه در بازه زمانی مشخص شده برای پژوهش خواهد بود. در ابتدا برای انتخاب مدارس از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای استفاده خواهد شد، به طوریکه از بین نواحی آموزش و پرورش، یک یا دو ناحیه به صورت تصادفی انتخاب می‌شوند. از مدارس متوسطه اول آن ناحیه ها، چند مدرسه (برای پوشش هر دو جنس) به صورت تصادفی انتخاب می‌شوند. و سپس از هر مدرسه انتخاب شده، یک یا دو کلاس به صورت تصادفی انتخاب خواهدشد.در مرحله انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده می‌شود. پس از انتخاب نمونه‌ها به حجم 60 نفر بر اساس معیارهای ورود و خروج پژوهش، شرکت‌کنندگان به‌صورت تصادفی در دو گروه « آموزش سواد رسانه ای » (گروه مداخله) و «لیست انتظار» (گروه کنترل) قرار خواهند گرفت. تصادفی‌سازی به روش بلوک‌های تصادفی با اندازه‌های متغیر (۴ و ۶ نفره) توسط یک آمارشناس مستقل که در فرایند اجرا دخالتی ندارد انجام می‌شود. فهرست تخصیص تصادفی با استفاده از تابع RAND در نرم‌افزار Excel تولید و سپس در پاکت‌های مات و دربسته و شماره‌گذاری‌شده قرار داده می‌شود تا محقق و شرکت‌کنندگان از توالی تخصیص آگاه نباشند (مخفی‌سازی تخصیص). باز کردن پاکت و اطلاع از گروه تخصیص تنها در زمان ورود هر شرکت‌کننده به پژوهش انجام خواهد شد. برای اطمینان از برابری متغیرهای پایه‌ای (مانند سطح وابستگی، سن) توزیع آن‌ها در دو گروه در مرحله تحلیل آماری بررسی خواهد شد.
کور سازی (به نظر محقق)
کور نشده است
توصیف نحوه کور سازی
دارو نما
ندارد
اختصاص به گروه‌های مطالعه
موازی
سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق
نام کمیته اخلاق
کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج
آدرس خیابان
کیلومتر 4 جاده سی سخت
شهر
یاسوج
استان
خوزستان
کد پستی
7591493686
تاریخ تایید
2026-04-19, ۱۴۰۵/۰۱/۳۰
کد کمیته اخلاق
IR.IAU.YASOOJ.REC.1405.001

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح
وابستگی به رسانه و شبکه‌های اجتماعی
کد ICD-10
Z55
توصیف کد ICD-10
Problems related to education and literacy

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد
وابستگی به رسانه و شبکه های مجازی
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
۱. پیش‌آزمون (قبل از شروع مداخله) ۲. پس‌آزمون (بلافاصله بعد از پایان دوره مداخله) ۳. پیگیری یک‌ماهه پس از مداخله
نحوه اندازه‌گیری متغیر
نحوه اندازه‌گیری بوسیله مقیاس وابستگی به اینترنت یانگ (1998) خواهد بود.

2

شرح متغیر پیامد
ارتقای سلامت
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
۱. پیش‌آزمون (قبل از شروع مداخله) ۲. پس‌آزمون (بلافاصله بعد از پایان دوره مداخله) ۳. پیگیری یک‌ماهه پس از مداخله
نحوه اندازه‌گیری متغیر
نحوه اندازه‌گیری پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ (1972) بوسیله خواهد بود.

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله
گروه مداخله: مدت زمان هر جلسه: 90 دقیقه؛ تعداد کل جلسات: 8 جلسه؛ توالی جلسات: هر هفته دو بار؛ ابزارهای آموزشی مورد استفاده: این مداخله به شدت بر ارتقای توانمندی‌های شناختی و مهارت‌های خودتنظیمی در فضای دیجیتال تکیه دارد. ابزارهای آموزشی

اصلی شامل این موارد هستند: گفت‌وگوی گروهی هدایت‌شده؛ تمرینات تحلیل محتوا؛ تمرینات تفکر انتقادی؛ تمرینات مدیریت زمان و خودنظارتی دیجیتال.محتوای جلسات مختلف بر این پایه است:جلسه اول: اجرای پیش‌آزمون، تبیین مفاهیم پایه سواد رسانه‌ای و تفهیم رابطه میان مصرف رسانه و سلامت روان؛ جلسه دوم: از شرکت‌کنندگان خواسته می‌شود که سعی کنند الگوهای رفتاری و میزان وابستگی خود به شبکه‌های اجتماعی را شناسایی کنند؛ جلسه سوم: استفاده از مهارت تحلیل پیام‌های رسانه‌ای و استفاده از تکنیک‌های تشخیص اخبار جعلی و اعتبار منابع؛ جلسه چهارم: استفاده از فن تفکر انتقادی برای تحلیل تصاویر ایده‌آل در رسانه‌ها و نحوه مقابله با مقایسه‌های اجتماعی آسیب‌زا؛ جلسه پنجم: در این جلسه تکنیک‌های مدیریت زمان و استفاده از ابزارهای خودنظارتی جهت کاهش ساعات استفاده از فضای مجازی صورت خواهد گرفت؛ جلسه ششم: در این جلسه آسیب‌شناسی عواملی که موجب وابستگی، اضطراب و رفتارهای اعتیادگونه در فضای مجازی می‌شود بررسی خواهد شد؛ جلسه هفتم: آموزش روش‌های مقابله با عوامل استرس‌زای دیجیتال (مانند سایبربولی) و استفاده از تکنیک‌های آرام‌سازی و خودمراقبتی ؛جلسه هشتم: جمع‌بندی جلسات، ارائه پیشنهادات نهایی برای حفظ رفتارهای سالم در فضای رسانه‌ای و نهایتاً اجرای پس‌آزمون و قرار زمانی مشخص برای اجرای آزمون پیگیری.

طبقه بندی

درمانی - غیره

2

شرح مداخله

گروه کنترل: گروه کنترل در طول اجرای پژوهش هیچ نوع مداخله ای دریافت نخواهند کرد اما، برای جلوگیری از عوامل تهدید کننده ی روایی درونی پژوهش، مانند رقابت جبرانی گروه گواه یا تضعیف روحیه، پس از جمع آوری داده ها، مداخله را دریافت خواهندکرد.

طبقه بندی

درمانی - غیره

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

مرکز مشاوره اداره کل آموزش و پرورش اهواز

نام کامل فرد مسوول

شیرین ولی پور چهارده چریک

آدرس خیابان

فلکه ساعت، بلوار فاطمی، جنب دبیرستان شهدا

شهر

اهواز

استان

خوزستان

کد پستی

6133332414

تلفن

+98 61 3333 2414

ایمیل

Shyrynwlypwr@gmail.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

سیروس صالح نسب

آدرس خیابان

بلوار شهید مطهری

شهر

یاسوج

استان

کهکلویه و بویراحمد

کد پستی

7433346078

تلفن

+98 74 3334 6078

ایمیل

salehnasab@yums.ac.ir

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

بلی

عنوان منبع مالی

دانشگاه آزاد اسلامی

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع

100

بخش عمومی یا خصوصی

عمومی

مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور

داخلی

طبقه بندی منابع اعتبار خارجی

خالی

کشور مبدا

طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار

دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

شیرین ولی پور چهارده چریک

موقعیت شغلی

دانشجوی کارشناسی ارشد

آخرین مدرک تحصیلی

لیسانس

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

روانشناسی

آدرس خیابان

ملی راه، فلکه سنگر، خیابان فردوسی، پلاک ۸۵

شهر

اهواز

استان

خوزستان

کد پستی

6496155776

تلفن

+98 61 3443 9610

ایمیل

Shyrynwlypwr@gmail.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

شیرین ولی پور چهارده چریک

موقعیت شغلی

دانشجوی کارشناسی ارشد

آخرین مدرک تحصیلی

لیسانس

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

روانشناسی

آدرس خیابان

ملی راه، فلکه سنگر، خیابان فردوسی، پلاک ۸۵

شهر

اهواز

استان

خوزستان

کد پستی

6496155776

تلفن

+98 61 3443 9610

ایمیل

Shyrynwlypwr@gmail.com

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

شیرین ولی پور چهارده چریک

موقعیت شغلی

دانشجوی کارشناسی ارشد

آخرین مدرک تحصیلی

لیسانس

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

روانشناسی

آدرس خیابان

ملی راه، فلکه سنگر، خیابان فردوسی، پلاک ۸۵

شهر

اهواز

استان

خوزستان

کد پستی

6496155776

تلفن

+98 61 3443 9610

ایمیل

Shyrynwlypwr@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)

هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست

پروتکل مطالعه

هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست

نقشه آنالیز آماری

مصداق ندارد

فرم رضایتنامه آگاهانه

هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست

گزارش مطالعه بالینی

هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست

کدهای استفاده شده در آنالیز

مصداق ندارد

نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)

مصداق ندارد